

РІВНЕНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ТНПУ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Володимира ГНАТЮКА

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

30 квітня 2026 року

УДК 373.5.015.311:331

А 78

Затверджено і рекомендовано до друку рішенням вченої ради факультету менеджменту, економіки і природничо-технологічної освіти РДГУ (протокол №7 від 26 травня 2026 р.).

А Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки освіти в контексті євроінтеграційних процесів: матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції (30.04.2026 р.) / упорядники: С.В. Лісова, Г.Р. Гавришак, О.А. Герасименко, Ю.В. Фещук, Н.В. Симонович, Н.В. Дупак, О.І. Шурин, В.М. Трофімчук, Л.С. Хилько. Рівне: РДГУ, 2026. 94 с.

До збірника матеріалів увійшли доповіді Всеукраїнської Інтернет-конференції з теми “Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки освіти в контексті євроінтеграційних процесів”, яка була проведена 30 квітня 2026 року на кафедрі технологічної, професійної освіти та цивільної безпеки РДГУ спільно з працівниками Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка та Рівненського міського центру творчості учнівської молоді.

Матеріали можуть бути корисними науковцям, практичним працівникам, вихователям, вчителям, викладачам та студентам закладів вищої, професійної, загальної середньої та позашкільної освіти.

Схвалено кафедрою технологічної, професійної освіти та цивільної безпеки Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 7 від 25 травня 2026 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей.

© РДГУ, ТНПУ,
РМЦТУМ, 2026

УДК 378.016[373.5.011.3-051:331]

*Олена ШУРИН,
канд. педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
технологічної, професійної освіти та цивільної безпеки,
Рівненський державний гуманітарний університет
(м. Рівне, Україна)*

ОПТИМІЗАЦІЯ ЗМІСТУ І ФОРМ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ В КОНТЕКСТІ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ОСВІТНІХ РЕФОРМ

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку українського суспільства характеризується глибокими трансформаційними процесами, зумовленими глобалізацією, цифровізацією та інтеграцією у світовий освітній простір. У цих умовах модернізація системи професійної підготовки фахівців технологічної освітньої галузі набуває особливої актуальності, оскільки саме ця галузь забезпечує формування технологічної культури, інженерного мислення та практичних компетентностей здобувачів освіти.

Модернізація технологічної освіти зумовлена вимогами сучасного суспільства та реформуванням освітньої системи, зокрема впровадженням концепції Нової української школи, переходом до компетентнісної моделі навчання та активною цифровізацією освітнього середовища. Ринок праці висуває нові вимоги до майбутніх учителів технологій: вони повинні володіти не лише фаховими знаннями, а й здатністю до інноваційної діяльності, міждисциплінарної інтеграції, використання цифрових технологій у професійній діяльності.

У цьому контексті особливого значення набуває компетентнісний підхід, який орієнтує освітній процес на формування інтегрованих результатів навчання – професійних компетентностей, що поєднують знання, уміння, навички, цінності та досвід діяльності. Відтак, виникає необхідність оптимізації змісту і форм професійної підготовки майбутніх фахівців технологічної освітньої галузі як важливого наукового і практичного завдання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема модернізації професійної підготовки педагогічних кадрів активно досліджується у вітчизняній та зарубіжній науці. У працях сучасних учених (А. Гуржій, І. Дичківська, Т. Коваль, В. Кремень, Н. Нічкало та ін.) розглядаються теоретико-методологічні засади компетентнісного підходу, питання цифровізації освіти, розвиток STEM-освіти та інтеграція практико-орієнтованого навчання.

Дослідники (В. Андрущенко, А. Гуржій, Ю. Жук, В. Кремень, О. Ляшенко та ін.) підкреслюють, що компетентнісний підхід є основою

освітніх програм і спрямований на формування професійної компетентності майбутніх фахівців [1, с. 45; 3]. Значна увага приділяється інтеграції теоретичної та практичної підготовки, зокрема через використання проєктного навчання, кейс-методів, дуальної освіти [2; 4, с. 112].

У наукових публікаціях наголошується на необхідності впровадження міждисциплінарних зв'язків, що забезпечують формування цілісного уявлення про технологічні процеси та сприяють розвитку системного мислення [5, с. 67]. Окремі дослідження акцентують увагу на ролі цифрових технологій як інструменту підвищення ефективності освітнього процесу [6; 7, с. 89].

Водночас аналіз наукових джерел дозволяє виокремити низку невирішених аспектів: недостатню інтеграцію компетентнісного підходу у зміст освітніх програм, обмежене використання інноваційних форм і методів навчання, недостатній рівень практико-орієнтованості підготовки та фрагментарне впровадження цифрових технологій.

Постановка завдання. Метою статті є теоретичне обґрунтування та узагальнення підходів до оптимізації змісту і форм професійної підготовки фахівців технологічної освітньої галузі в умовах освітніх реформ.

Виклад основного матеріалу дослідження. Оптимізація змісту професійної підготовки передбачає оновлення освітніх програм відповідно до сучасних вимог ринку праці та освітніх стандартів. Важливим аспектом є інтеграція компетентнісного підходу, що забезпечує орієнтацію на результати навчання.

Формування інтегральної компетентності виступає ключовим результатом професійної підготовки, оскільки вона відображає здатність майбутнього фахівця розв'язувати складні професійні завдання в умовах невизначеності.

Сучасні освітні програми повинні враховувати міждисциплінарність (інтеграція технологій, інженерії, дизайну), розвиток STEM-освіти, цифровізацію навчального процесу тощо. Особливого значення набуває включення в освітні програми модулів, пов'язаних із цифровими компетентностями, зокрема використання CAD-систем, 3D-моделювання, цифрового виробництва.

Ефективність професійної підготовки значною мірою залежить від застосування сучасних форм і методів навчання, зокрема проєктного навчання, дуальної освіти, цифрових технологій та інтерактивних методів.

Проєктне навчання сприяє формуванню практичних умінь, розвитку критичного мислення та творчості. Здобувачі освіти виконують реальні або наближені до реальних проєкти, що забезпечує інтеграцію знань. Проєктне навчання характеризується практико-орієнтованістю (навчання спрямоване на вирішення реальних або наближених до реальних завдань), інтегративністю (поєднання знань з різних дисциплін (технології, дизайн,

інженерія), продуктивністю (обов'язкова наявність кінцевого результату (виріб, модель, проєкт, презентація)), самостійністю і відповідальністю (здобувачі освіти самі планують і реалізують діяльність), розвитком soft skills (формування комунікативних, організаційних і дослідницьких умінь), етапністю (постановка проблеми → планування → реалізація → презентація → рефлексія).

Дуальна освіта забезпечує поєднання навчання у закладі освіти з практичною діяльністю, що дозволяє сформувати професійний досвід. Дуальна освіта передбачає поєднання теорії і практики, практичну спрямованість, партнерство (активна участь стейкхолдерів у підготовці фахівців), наставництво, індивідуалізацію навчання.

Цифрові технології (LMS-платформи, віртуальні лабораторії, онлайн-симулятори) виступають важливим чинником розвитку професійної компетентності. Цифровізація освітнього процесу дозволяє індивідуалізувати навчання та підвищити його ефективність і забезпечує інтерактивність, доступність і мобільність, індивідуалізацію навчання, Використання LMS, візуалізацію інформації, гнучкість освітнього процесу.

Інтерактивні методи (кейс-метод, проблемно-пошукове навчання, дослідницька діяльність) активізують пізнавальну діяльність здобувачів освіти та сприяють формуванню професійного мислення і передбачають активну взаємодію всіх учасників навчально-виховного процесу.

Усі зазначені підходи орієнтуються на компетентнісний результат, практичну спрямованість навчання, активізацію пізнавальної діяльності, інтеграцію теорії і практики та підготовку до реальної професійної діяльності. Ефективність запропонованих підходів підтверджується результатами педагогічної практики. Зокрема, впровадження проєктного навчання сприяє підвищенню мотивації здобувачів освіти, використання цифрових технологій покращує якість засвоєння матеріалу, а дуальна освіта забезпечує формування професійних навичок. Практичний досвід закладів вищої освіти свідчить, що інтеграція зазначених підходів дозволяє підвищити рівень професійної підготовки майбутніх учителів технологій.

Висновки з даного дослідження. Відтак, оптимізація змісту і форм професійної підготовки фахівців технологічної освітньої галузі є необхідною умовою підвищення якості освіти, яка передбачає модернізацію змісту підготовки майбутніх фахівців, котра базуватиметься на компетентнісному підході, використанні інноваційних форм і методів навчання, цифровізації навчального процесу.

Перспективи подальших досліджень порушеної проблеми безпосередньо пов'язані з розробкою моделей інтеграції STEM-освіти, удосконаленням цифрових освітніх середовищ, дослідженням ефективності дуальної освіти.

Список використаних джерел

1. Гуржій А. М. Компетентнісний підхід у професійній освіті. *Освіта і суспільство*. 2020. № 2. С. 40-48.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Київ: Академвидав, 2021. 304 с.
3. Коваль Т. І. Професійна підготовка майбутніх учителів: сучасні виклики. *Педагогіка і психологія*. 2022. № 3. С. 78-85.
4. Кремень В. Г. Освіта і наука в Україні: сучасні виклики. Київ: Грамота, 2020. 280 с.
5. Нічкало Н. Г. Професійна освіта: сучасні тенденції. Київ: Педагогічна думка, 2020. 300 с.
6. OECD. Education at a Glance 2021. Paris: OECD Publishing, 2021. UNESCO. Reimagining Our Futures Together: A New Social Contract for Education. Paris, 2021.

ТПОЦБ

ЗМІСТ

<i>Герасименко О.</i> Освітній компонент «Економіка та організація виробництва» в системі підготовки майбутніх учителів технологій: теоретичне обґрунтування змісту та організаційно-педагогічні умови викладання.	3
<i>Дороніна А.</i> Формування дизайнерського мислення вихованців у гуртку бісероплетіння як складова технологічної освіти.	8
<i>Дупак Н., Лісова С.</i> Якість професійної підготовки бакалаврів готельно-ресторанної справи як головний пріоритет навчання у вищому навчальному закладі.	11
<i>Дупак Н., Мельник (Копняк) К.</i> Формування творчих здібностей учнів старших класів на заняттях з предмету «Технології».	14
<i>Івашко О., Лешкевич М.</i> Впровадження систем автоматизованого проектування (CAD) у процес підготовки фахових молодших бакалаврів технічного профілю.	17
<i>Козіброда С., Білик О.</i> Етапи розробки методики навчання веб-прототипування в умовах цифровізації фахової передвищої освіти.	20
<i>Козяр М., Фещук Ю.</i> Проблеми та перспективи графічної підготовки майбутнього вчителя технологій у цифровому освітньому середовищі.	24
<i>Куришко К.</i> Інноваційні підходи до застосування методів перетворювальної діяльності на уроках технологій у закладах загальної середньої освіти.	27
<i>Лісова С., Дупак Н.</i> Теоретичні основи підготовки майбутніх вчителів технологій до інноваційної діяльності.	34
<i>Лісова С., Дуць А.</i> Проектна діяльність як основа формування технологічної компетентності здобувачів освіти у 6-му класі на уроках з технологій.	38
<i>Лісова С., Лаврюк О.</i> Теоретичні аспекти розвитку творчих здібностей в учнів старших класів на заняттях технологій.	40
<i>Мазур І.-С., Андруневчин М.</i> Графічний аналіз візуального вебконтенту у підготовці студентів фахових коледжів.	44
<i>Неплюхіна Н.</i> Проблеми та перспективи графічної підготовки майбутніх фахівців автотранспортної галузі.	47
<i>Сасюк З.</i> Інтеграція засобів AUTOCAD у процес викладання нарисної геометрії при побудові перерізів і розгорток багатогранників.	50
<i>Симонович Н.</i> Формування підприємницької компетентності у майбутніх фахівців сфери обслуговування.	58
<i>Симонович Н., Кроль О.</i> Адаптація підготовки вчителя технологій до умов нової української школи (НУШ).	61
<i>Трофімчук В., Барсуков В.</i> Теоретичні та психофізіологічні аспекти формування навичок безпечної праці з інструментами на уроках технологій.	64

Трофімчук В, Коваль Д. Структурні компоненти технологічної компетентності учнів 8-9 класів у процесі вивчення предмета «Технології».	67
Фещук Ю., Воят А. Теоретичні аспекти формування правової свідомості старшокласників у контексті технологічної освіти.	70
Фещук Ю., Глабець А. Дидактичний потенціал 3D-друку у процесі розвитку технічного мислення старшокласників.	73
Фещук Ю., Гусар Ю. Теоретичні засади застосування стандартів ISO у процесі навчання технологій учнів 10-11 класів.	76
Фещук Ю., Никончук А. Теоретичні засади розвитку фінансової грамотності учнів старших класів на уроках технологій.	79
Шурин О. Оптимізація змісту і форм професійної підготовки фахівців технологічної освітньої галузі в контексті імплементації освітніх реформ.	83
Шурин О., Яковлев А. Теоретичні засади формування екологічної компетентності учнів 7-8 класів на уроках технологій засобами проєктів із вторинної переробки матеріалів.	87
Яловенко Л. Цифровізація графічної підготовки та дизайну в професійній освіті як інструмент євроінтеграції.	90

ТПОЦБ

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ**

**Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції
(30 квітня 2026 р.)**

Упорядники: *Світлана Валеріївна Лісова,
Галина Романівна Гаврищак,
Олександр Анатолійович Герасименко,
Юрій Вікторович Фецуц,
Наталія Василівна Симонович,
Надія Василівна Дупак,
Олена Іванівна Шурин,
Володимир Миколайович Трофімчук,
Любов Степанівна Хилько*

Друкується без редакційної правки

Технічний редактор: Т.К. Хильчук,
Коректор: Н.Р. Скачук.

Здано до набору 19.03.2026 р. Підписано до друку 26.05.2026 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman.
Друк струменевий. Ум. друк. арк. 6,21. Обл. вид. арк. 4,55.

Адреса: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 39
Рівненський державний гуманітарний університет,
кафедра технологічної, професійної освіти та цивільної безпеки
(тел. 0362-40-75-80; e-mail: kpotnt@rshu.edu.ua)